

**Lietuvos mokslų akademijos
Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus
2024 m. veiklos ataskaita**

**Skyriaus pirmininkas akad. Limas Kupčinskas
Skyriaus vyriausioji koordinatorė dr. Jadvyga Olechnovičienė**

Skyriaus sudėtis

2024 m. pabaigoje skyriuje iš viso buvo 58 nariai

- **22 tikrieji nariai**
- **17 narių emeritų**
- **19 užsienio narių**

Prie skyriaus veiklos prisideda ir 8 LMAJA nariai bei 6 alumnai

2024 m. netekome trijų skyriaus narių:

- biochemikės Sofijos Kanopkaitės
- Imunologo Vyto Antano Tamošiūno
- entomologo Algirdo Skirkevičiaus

Skyriaus struktūra

Skyriuje veikia keturios sekcijos

- **Bendrosios biologijos sekcija** (pirm. S. Podėnas). *4 tikrieji nariai, 4 nariai emeritai, 8 užsienio nariai.*
- **Biofizinių mokslų sekcija** (pirm. K. Sasnauskas). *6 tikrieji nariai, 5 nariai emeritai, 4 užsienio nariai.*
- **Medicinos ir sveikatos mokslų sekcija** (pirm. R. Dubakienė). *8 tikrieji nariai, 4 nariai emeritai, 4 užsienio nariai.*
- **Geomokslų sekcija** (pirm. J. Kriaučiūnienė). *4 tikrieji nariai, 4 nariai emeritai, 3 užsienio nariai.*

Komisijos

- Alergologijos komisija. Pirm. R. Dubakienė
- Motinos ir vaiko komisija. Pirm. prof. Arūnas Valiulis (VU)
- LMA COVID-19 komisija. Pirm. A. Žvirblienė
- LMA Klimato komisija. Pirm. A. Bukantis

Draugijos

- Lietuvos biochemikų draugija
- Lietuvos imunologų draugija
- Ignoto Domeikos draugija

Organizuoti renginiai

Skyriaus susirinkimai	Biuro posėdžiai / Sekcijų, komisijų	Tarptautinės konferencijos, simpoziumai	Konferencijos	Diskusijos	Jubiliejams skirti renginiai	Knygų sutiktuvės, parodos	Popietės	Iš viso organizuota renginių
4	4 / 10	5	7	2	2	2	2	38

Skyriaus narių visuotiniai susirinkimai

Vasario 13 d. įvyko ataskaitinis LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių susirinkimas:

- skyriaus ir sekcijų pirmininkų ataskaitų pristatymas,
- diskusijos, ataskaitos aptarimas,
- skyriaus veiklos plano aptarimas ir tvirtinimas.

Skyriaus narių visuotiniai susirinkimai

Lapkričio 22 d. vyko Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių susirinkimas, LMA Jaunosios akademijos narių rinkimai bei **akad. Vytauto Basio** 80-mečio jubiliejui skirtas renginys

- **Išklaudyti kandidatų į Lietuvos mokslų akademijos Jaunosios akademijos (LMAJA) narius pranešimai**

Dr. Augustinas Baušys. Chirurgijos ir mokslinių tyrimų jungtis: ikiklinikinių ir klinikinių tyrimų svarba gerinant gydymo kokybę. *Vilniaus universitetas.*

Dr. Bazilė Ravoitytė. Mikroorganizmų kontrolė: pusiausvyra tarp grėsmių suvaldymo ir bioįvairovės išsaugojimo. *Gamtos tyrimų centras.*

Dr. Skaistė Sendžikaitė. Tarptautiškumo, tarpdiscipliniškumo ir kultūros reikšmė siekiant visuomenei naudingų rezultatų nišinėje klinikinės medicinos srityje. *Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikos.*

Dr. Šarūnas Skuodis. Inžinerinių geologinių sąlygų vertinimas ir interpretavimas geotechniniuose uždaviniuose. *Vilniaus Gedimino technikos universitetas.*

Dr. Ilona Uzielienė. Žmogaus sąnario kremzlės regeneracija: iššūkiai ir ateities perspektyvos. Inovatyvios medicinos centras.

LMAJA nariais išrinkti: **dr. Augustinas Baušys** ir **dr. Šarūnas Skuodis**

- **Akad. Vytautas Basys** perskaitė 80-mečio jubiliejui skirtą pranešimą „Tarp neonatologijos, genetikos ir farmacijos“.

Skyriaus narių visuotiniai susirinkimai

Gegužės 16 d. vyko LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių išvažiuojamasis susirinkimas Lietuvos Zoologijos sode Kaune.

Pristatyti pranešimai

- **Lietuvos zoologijos sodas ir jo veikla: praeitis, dabartis ir perspektyvos.** Lietuvos Zoologijos sodo direktorė Gintarė Stankevičė.
- **Moksliniai tyrimai Lietuvos zoologijos sode.** Mokslinio padalinio vadovė Kristė Stravinskaitė.
- **Lietuvos mokslų akademijos bei Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus veikla ir perspektyvos.** Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas akad. Limas Kupčinskas.
- **Gamtos tyrimų centro ir Lietuvos Zoologijos sodo bendradarbiavimo plėtojimas.** Gamtos tyrimų centro direktorius akad. Sigitas Podėnas.

Vyko pažintinė ekskursija po Zoologijos sodą. Ekskursiją vedė Zoologijos sodo direktorės pavaduotojas Lauras Stacevičius.

Skyriaus narių visuotiniai susirinkimai

Spalio 4 d. vyko LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus narių išvažiuojamasis susirinkimas Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje (HAE)

- Skyriaus nariai susipažino su Kruonio HAE statybos istorija, pagrindiniais elektrinės parametrais bei funkcijomis.
- Vyko ekskursija po HAE.
- HAE darbuotojai atsakė į dalyvių klausimus, vyko diskusijos.

Kruonio HAE yra unikalus techninis ir inžinerinis statinys, itin svarbus Lietuvos energetinei nepriklausomybei, tinklo stabilumui ir atsinaujinančių šaltinių įtraukimui.

Elektrinė užtikrina rezervinę galią, padeda valdyti elektros kainų svyravimus ir yra būtina priemonė siekiant Lietuvos energetikos sistemos patikimumo ir tvarumo.

LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus akademikai ne tik apžiūrėjo šį išskirtinį hidrotechninį statinį, bet ir pasidalijo įžvalgomis dėl šios elektrinės svarbos tiek Lietuvos energetinei sistemai, tiek ekologinei Kauno marių būklei.

Biuro posėdžiai

- 2024-02-13** Dėl kandidatų į LMA tikruosius narius specialybių svarstymo BMGMS sekcijose; 2024 m. BMGM skyriaus susirinkimų, konferencijų ir kitų renginių tematikos; kandidatų teikimo apdovanoti LMA atminimo medaliais.
- 2024-05-14** Dėl kandidatų į LMA užsienio narius; LMA tikrųjų narių specialybių ir rinkimų; kandidatų kėlimo Baltijos Asamblėjos premijos apdovanojimui; Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ organizacinių klausimų.
- 2024-10-01** Dėl LMA Klimato komisijos sudarymo; LMA Jaunosios akademijos narių rinkimų; užsienio nario kandidatų teikimo.
- 2024-11-22** Dėl 2025 m. skyriaus veiklos plano; BMGMS išvažiuojamojo susirinkimo į LSMU; lapkričio 22 d. vykusios Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“; kandidatų teikimo apdovanoti LMA atminimo medaliais.

Tarptautinės konferencijos, simpoziumai

- **Kovo 14 d.** „Radisson Hotel Kaunas“ konferencijų centre vyko tarptautinė konferencija „**Kepenų vėžys 2024**“. Renginį organizavo Lietuvos mokslų akademija, Europos gastroenterologijos, endoskopijos ir mitybos asociacija (EAGEN), Europos virškinimo sistemos onkologijos asociacija (ESDO), Europos referencinis tinklas „Rare Liver“ ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetas.
- **Balandžio 12 d.** BMGMS kartu su UAB „Caszyme“ ir asociacija „LithuaniaBIO“ organizavo **tarptautinį simpoziumą „Genų redagavimas: nuo tyrimų iki pramonės / Gene Editing: from Research to Industry“**. Aukščiausio lygio susitikime susibūrę įtakingi mokslinių tyrimų ir pramonės veikėjai pasidalijo savo žiniomis ir patirtimi genų redagavimo srityje. Įvairūs pranešėjai, apimantys daugybę genų redagavimo taikymo sričių, nuo fundamentinių tyrimų ir įrankių kūrimo iki terapijos, diagnostikos ir žemės ūkio technologijų pramonės, dalijosi patirtimi ir ateities perspektyvomis, pateikdami išsamų vaizdą apie tai, kas laukia šioje įdomioje srityje.
- **Gegužės 17 d.** Europos imunologų draugijų federacija (EFIS) ir Lietuvos imunologų draugija (LID) organizavo „**EFIS on Tour**“ **simpoziumą**, kuriame dalyvavo EFIS vadovybė, taip pat Latvijos ir Estijos imunologų draugijų atstovai, įvairiose Lietuvos institucijose dirbantys mokslininkai, studentai, doktorantai. Renginyje buvo pristatyta Lietuvos, Latvijos ir Estijos imunologų draugijų veikla, EFIS ir Europos Komisijos finansuojamos programos, apžvelgtos imunologijos mokslo naujovės.
- **Rugsėjo 3 d.** BMGMS organizavo kasmetinį renginį **Lenkijos lietuvių bendruomenės ir Punsko valsčiaus diena Lietuvos mokslų akademijoje**.
- **Rugsėjo 19 d.** BMGMS organizavo **Europos hepatito C viruso eliminacijos lyderių susitikimą / European HCV Elimination Summit**. Tarptautinio renginio dalyviai **priėmė rezoliuciją „Kvietimas veikti“**, kurioje nurodyti veiksmai ir būdai, siekiant iki 2030 m. įgyvendinti PSO tikslą – eliminuoti hepatito C infekciją visame pasaulyje.

Konferencijos

- **Vasario 8 d.** vyko BMGMS ir Lietuvos mokslo tarybos organizuota **konferencija „COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai“**. Išleistas dviejų tomų leidinys „COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai“, Lietuvos mokslo tarybos finansuotų projektų, skirtų COVID-19 tyrimams, apžvalga. **Priimta rezoliucija.**
- **Balandžio 25 d.** BMGMS ir Technikos mokslų skyrius organizavo konferenciją **„Organų transplantacija ir dirbtinis intelektas“**. Dalyvavo Nacionalinio transplantacijos biuro direktorė Audronė Būziuvienė.
- **Balandžio 29 d.** Lietuvos imunologų draugija ir Lietuvos mokslų akademijos Alergologijos komisija organizavo **tarptautinei imunologijos dienai skirtą konferenciją „Per gyvenimą su alergija: nuo vaikystės iki senatvės“**.
- **Spalio 30 d.** Lietuvos mokslų akademijoje įvyko tarpdalykinė mokslinė-praktinė **konferencija „Galva ir pilvas – draugai ar priešai?“**
- **Lapkričio 14 d.** kartu su Lietuvos intensyviosios kardiologijos ir skubiosios medicinos asociacija, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto klinikinės medicinos institutu, Skubiosios medicinos klinika surengta **mokslinė praktinė konferencija „Nuo ekstremalių situacijų ir karo grėsmių iki intensyviosios kardiologijos naujienų“**.
- **Lapkričio 15 d.** BMGMS kartu su Lietuvos biologijos mokytojų asociacija surengė konferenciją mokytojams **„Sveikatos ir gyvybės mokslų perspektyvos“**.
- **Lapkričio 21 d.** kartu su Gamtos tyrimų centru organizavo 17-ąją Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferenciją **„Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“**.

Tarptautinės konferencijos, simpoziumai

Kovo 14 d. „Radisson Hotel Kaunas“ konferencijų centre vyko daugiadisciplinė tarptautinė konferencija „Kepenų vėžys 2024“. „Ją organizavo Lietuvos mokslų akademijos (LMA) Biologijos, medicinos ir geomokslų (BMGM) skyrius kartu su Europos gastroenterologijos, endoskopijos ir mitybos draugija (EAGEN), Europos virškinimo trakto onkologijos draugija (ESDO) ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetu (LSMU). Konferencijoje gydytojai gastroenterologai, chirurgai ir onkologai dalijosi naujausiomis kepenų vėžio gydymo rekomendacijomis ir su juo susijusiais mokslo laimėjimais.

- Tarptautinę konferenciją atidarė BMGM skyriaus pirmininkas akad. prof. Limas Kupčinskas. Jis įvadiniame pranešime pristatė Lietuvoje sėkmingai vykdomos nacionalinės virusinio hepatito C patikros ir eliminacijos programos rezultatus. Hepatitas C – viena iš pirminio kepenų vėžio priežasčių. Per 21 programos mėnesį patikrinta daugiau kaip 1,1 mln. gyventojų, nustatyta daugiau kaip 8 000 naujų šios ligos atvejų, iš kurių 4 800 – jau išgydyta. Tikėtina, kad per artimiausią dešimtmetį dėl šios programos kepenų vėžio atvejų sumažės.
- Su kepenų vėžio molekuliniais tyrimais supažindino ESDO prezidentas prof. Erikas van Kutsemas (Eric Van Cutsem, Belgija), pranešimus skaitė prof. Aleksanderis Linkas (Alexander Link, Vokietija), prof. Arnis Kandulskis (Arne Kandulski, Vokietija) bei prof. Chesusas M. Banalesas (Jesús Banales, Ispanija). Gydytojai chirurgai, onkologai chemoterapeutai ir gastroenterologai – docentai Tomas Vanagas, Povilas Ignatavičius, Audrius Ivanauskas, prof. Gediminas Kiudelis, dr. Rita Kupčinskaitė-Noreikienė – pristatė inovatyvias chirurginio, transplantacinio, radiologinio ir medikamentinio gydymo galimybes, sergant cholangiokarcinoma ir hepatoceliuline karcinoma. Gyd. Edita Kreivėnaitė perskaitė pranešimą apie retų kepenų ligas, galinčias progresuoti į kepenų vėžį, prof. J. Kupčinskas kalbėjo apie suriebėjusių kepenų ligos tarptautinės nomenklatūros pokyčius.

Tarptautinė konferencija yra puiki pradžia tolesniam daugiadiscipliniam ir tarptautiniam bendradarbiavimui, siekiant užtikrinti geriausią pacientų, sergančių pirminiu kepenų vėžiu, priežiūrą.

Tarptautinis simpoziumas „Genų redagavimas: nuo tyrimų iki pramonės / Gene Editing: from Research to Industry“.

Balandžio 12 d. BMGMS kartu su UAB „Caszyme“ ir asociacija „LithuaniaBIO“ organizavo **tarptautinį simpoziumą „Genų redagavimas: nuo tyrimų iki pramonės / Gene Editing: from Research to Industry“.** Aukščiausio lygio susitikime susibūrę įtakingi mokslinių tyrimų ir pramonės veikėjai pasidalijo savo žiniomis ir patirtimi genų redagavimo srityje. Įvairūs pranešėjai, apimantys daugybę genų redagavimo taikymo sričių, nuo fundamentinių tyrimų ir įrankių kūrimo iki terapijos, diagnostikos ir žemės ūkio technologijų pramonės, dalijosi savo patirtimi ir ateities perspektyvomis, pateikdami išsamų vaizdą apie tai, kas laukia šioje įdomioje srityje.

Tarptautinis simpoziumas „EFIS on Tour“ bei Tarptautinė imunologijos diena

Gegužės 17 d. Europos imunologų draugijų federacija (EFIS) ir Lietuvos imunologų draugija (LID) organizavo „**EFIS on Tour**“ simpoziumą, kuriame dalyvavo EFIS vadovybė, taip pat Latvijos ir Estijos imunologų draugijų atstovai, įvairiose Lietuvos institucijose dirbantys mokslininkai, studentai, doktorantai.

- „EFIS on Tour“ – tradicinis EFIS organizuojamas renginys, kurio metu EFIS vadovybė susipažįsta su nacionalinių draugijų veikla, pateikia vertingų rekomendacijų.
- Tai buvo pirmasis EFIS tarybos vizitas Lietuvoje. Jame dalyvavo EFIS išrinktasis prezidentas Bojanas Poličas (Bojan Polić), buvęs EFIS prezidentas Andrėjus Radbruchas (Andreas Radbruch) ir kiti tarybos nariai. Renginyje buvo pristatyta Lietuvos, Latvijos ir Estijos imunologų draugijų veikla, EFIS ir Europos Komisijos finansuojamos programos, apžvelgtos imunologijos mokslo naujovės.
- Po mokslinių pranešimų vyko neformali diskusija, kurioje aptarti Baltijos šalių imunologų draugijų pasiekimai, iššūkiai bei ateities planai. Renginio organizatoriai dėkojo LMA administracijai, kuri suteikė salę ir visokeriopą pagalbą, taip pat renginio rėmėjui „BD Biosciences“ už finansinę paramą ir visiems LID nariams, padėjusiems organizuoti renginį.

Tarptautinės konferencijos: **Europos hepatito C viruso (HCV) eliminacijos lyderių susitikimas**

Rugsėjo 19 d. Lietuvos mokslų akademijoje įvyko svarbus tarptautinis renginys – Europos hepatito C viruso (HCV) eliminacijos lyderių susitikimas

- Jame dalyvavo Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO), Pasaulinės hepatito C eliminacijos koalicijos, Pasaulio hepatito aljanso atstovai, sveikatos priežiūros specialistai, pacientų organizacijų atstovai, politikos formuotojai iš Baltijos šalių, Bulgarijos, Čekijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės, JAV, Lenkijos, Portugalijos, Rumunijos, Slovakijos ir Vokietijos.
- Aptarti įvairūs su hepatitu susiję klausimai: kokia situacija šiuo metu Europoje ir pasaulyje, kaip vyksta patikros programos, kokie taikyti gydymo metodai per pastarąjį dešimtmetį, taip pat apžvelgta skirtingų šalių patirtis, pacientų lūkesčiai ir kiti aktualūs dalykai.
- Pagrindinį pranešimą pristatė Pasaulinės hepatito C eliminacijos koalicijos vadovas prof. Džonas Vordas (John Ward, JAV). Profesorius apžvelgė, kaip įvairiose valstybėse sekasi įgyvendinti PSO iškeltą tikslą – iki 2030 m. eliminuoti hepatito C infekciją.

Europe has the tools to end hepatitis C. It's time to use them.

Global coverage of hepatitis C testing and treatment is “too low and stagnating” — even in countries with advanced health care systems, says the WHO.

SELECT A LANGUAGE

„For health care systems, the savings associated with such programs are clear. According to the WHO, testing and treatment initiatives like Lithuania’s return up to €2.80 for every euro invested in launching them. “The success of the Lithuanian hepatitis C screening and elimination program can be an example for other countries,” says Limas Kupčinskas, professor of Gastroenterology at the Lithuanian University of Health Sciences Hospital and chair of the Lithuanian HCV Elimination Working Group. “And really, it is a call for action in countries which do not have similar programs.”

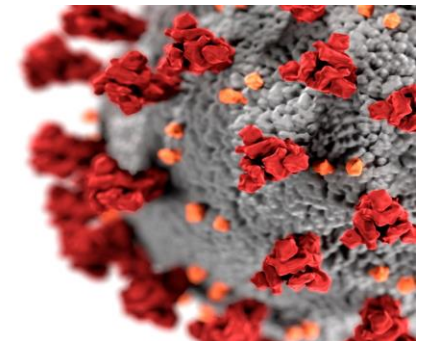
Konferencija „COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai“

Vasario 8 d. vyko BMGMS ir Lietuvos mokslo tarybos organizuota konferencija „**COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai**“.

- Išleistas dviejų tomų leidinys „**COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai**“. Lietuvos mokslo tarybos finansuotų projektų, skirtų COVID-19 tyrimams, apžvalga.
- Leidinį sudarė: **akad. Aurelija Žvirblienė, akad. Limas Kupčinskas, akad. Vilmantė Borutaitė, dr. Jadvyga Olechnovičienė.**
- Apibendrinant COVID-19 pandemijos pamokas ir mokslininkų įžvalgas, buvo parengta Lietuvos mokslų akademijos ir Lietuvos mokslo tarybos organizuotos konferencijos **rezoliucija**, kurioje pateiktos rekomendacijos sprendimų priėmėjams, įveikiant panašaus masto krizes ateityje.

**Lessons from
the COVID-19
Pandemic:
Scientific
and Practical
Aspects**

Konferencija „Per gyvenimą su alergija: nuo vaikystės iki senatvės“

Minint Tarptautinę imunologijos dieną, balandžio 29 d. LMA įvyko konferencija „Per gyvenimą su alergija: nuo vaikystės iki senatvės“, kurią organizavo Lietuvos imunologų draugija ir LMA Alergologijos komisija.

- Šių metų Imunologijos dienos tema – imunitetas ir senėjimas, todėl konferencijoje buvo aptarti aktualūs imunologijos ir alergologijos klausimai, susiję su senėjimu.
- Konferenciją atidarė ir sveikinimo žodį tarė LID prezidentė **akad. Aurelija Žvirblienė** ir LMA Alergologijos komisijos pirmininkė **akad. Rūta Dubakienė**.
- **Akad. A. Žvirblienė** papasakojo apie imuninės sistemos pokyčius skirtingo amžiaus tarpsniais – nuo kūdikystės iki senatvės, aptarė imuninės sistemos senėjimo molekulinis mechanizmus, kurie lemia didesnę infekcinių ir autoimuninių ligų riziką vyresniame amžiuje, silpnesnį atsaką į vakcinas.
- **Akad. R. Dubakienė** apžvelgė alerginių ligų pobūdį bei specifinės imunoterapijos rekomendacijas skirtingo amžiaus pacientams.
- LID tarybos narė dr. Asta Miškinienė pateikė išsamią informaciją apie alergenų, šių molekulių šeimas, jų panašumus ir skirtumus.
- LID narė gyd. rezidentė Gabija Biliūtė pristatė savo ir kolegų atliktus tyrimus, kuriuose buvo analizuotas Lietuvos gyventojų įsijautrinimas įvairiems alergenams. Šie tyrimai atskleidė, kad vaikų ir suaugusiųjų įsijautrinimo alergenams profiliai reikšmingai skiriasi. Po konferencijos vyko neformali diskusija.

Dvi konferencijos kartu su TMS informatikos sveikatos moksluose klausimais

Tarpdalykinė mokslinė-praktinė konferencija „Galva ir pilvas – draugai ar priešai?“

Spalio 30 d. Lietuvos mokslų akademijoje įvyko tarpdalykinė mokslinė-praktinė konferencija „**Galva ir pilvas – draugai ar priešai?**“

- Konferenciją atidarė LDG prezidentė doc. Goda Sadauskaite (VU) ir LPD prezidentė gyd. Ramunė Mazaliauskienė (LSMU).
- Sveikinimo žodį konferencijos dalyviams tarė LMA viceprezidentas Zenonas Dabkevičius ir Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas akad. Limas Kupčinskas.
- Naujausia informacija apie funkcinės virškinimo sistemos ligas dalijosi gastroenterologai (prof. Vaidas Urbonas, prof. Gediminas Kiudelis, doc. Goda Sadauskaite), psichiatrai (prof. Virginija Adomaitienė, gyd. Ramunė Mazaliauskienė, gyd. Greta Grigentytė), gastroenterologai-psichoterapeutai (doc. Irma Kuliavienė, doc. Aida Žvirblienė), dietologė dr. Edita Gavelienė.
- Pranešimą apie meditacijos ir jogos reikšmę gydant funkcinės virškinimo ligas skaitė kviestinis svečias dr. Čimni Pandaja (Chimney Pandya, DSVV universitetas, Indija).

Konferencija biologijos mokytojams „Sveikatos ir gyvybės mokslų perspektyvos“

Lapkričio 15 d. BMGMS ir Lietuvos biologijos mokytojų asociacija organizavo konferenciją biologijos mokytojams. Pranešimus apie svarbiausias ir naujausias sveikatos ir gyvybės mokslų aktualijas skaitė iškiliausios Lietuvos mokslininkai:

- Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro vyresnysis mokslo darbuotojas, LMA Jaunosios akademijos alumnas **dr. Giedrius Gasiūnas** skaitė pranešimą „Genomo redagavimas: kur einama toliau?“
- Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Bioinformatikos laboratorijos vadovas **akad. Česlovas Venclovas** pranešime „Populiariai apie bioinformatiką“ pažymėjo, kad bioinformatika yra palyginti jauna tarpdisciplininė mokslo šaka, kurioje naujoms žinioms kurti naudojami kompiuteriniai metodai ir biologiniai duomenys.
- Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Neuromokslų instituto vyriausiosios mokslo darbuotojos, Biochemijos laboratorijos vadovės **akad. prof. Vilmantės Borutaitės** pranešimas buvo skirtas mitochondrijoms – žinomoms ir naujoms jų funkcijoms aptarti.
- LSMU Anesteziologijos klinikos vadovas, LSMU Medicinos fakulteto dekanas, gydytojas anesteziologas **prof. Andrius Macas** skaitė pranešimą „Viskas apie narkozę: ar anestezijai naudojamos medžiagos skiriasi nuo narkotikų?“.
- Vytauto Didžiojo universiteto Biologijos katedros **prof. Algimantas Paulauskas** aptarė gyvūnų ir žmogaus parazitus Lietuvoje.
- LSMU Gastroenterologijos klinikos ir Virškinimo sistemos tyrimo instituto vadovas, LMA Jaunosios akademijos alumnas **prof. Juozas Kupčinskas** pranešime „Mikrobiotos transplantacija – ateities perspektyvos“ teigė, kad mikrobiotos būklei didžiausią įtaką turi pats žmogus, tačiau netinkami gyvenimo įpročiai lemia vis didesnę šios svarbios sistemos išsibalansavimą.

Konferencijoje dalyvavo per 120 biologijos mokytojų iš visos Lietuvos. Diskusijose aktyviai dalyvavę mokytojai dėkojo Lietuvos biologijos mokytojų asociacijai ir Lietuvos mokslų akademijai už galimybę sutelkti mokytojus bei išklaudyti įdomius pranešimus. Jau daug metų tradiciškai organizuojamos konferencijos biologijos mokytojams yra reikšmingos ir naudingos. Šiose kasmetinėse konferencijose mokytojai sužino daug naujų, aktualių dalykų, išgirsta žinių, kuriomis vėliau gali dalytis su savo auklėtiniais.

17-oji Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencija „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“

Lapkričio 21 d. konferenciją organizavo LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius kartu su Gamtos tyrimų centru. Konferencija vyko Gamtos tyrimų centre.

- Jaunuosius konferencijos dalyvius pasveikino BMGMS pirmininkas Limas Kupčinskas, „Thermo Fisher Scientific Baltics“ molekulinės biologijos verslo tyrimų ir plėtros vyresn. direktorė, Gamtos tyrimų centro direktorius Sigitas Podėnas.
- Konferencijos plenarinėje sesijoje pranešimus skaitė: Gamtos tyrimų centro Ankstyvosios karjeros tyrėjų komiteto pirmininkas dr. Natanas Beikeris (Nathan Baker) – „Jaunųjų tyrėjų vaidmuo formuojant biomokslų ateitį: galimybės ir iššūkiai“ ir **LMA Jaunosios akademijos narys, LSMU doc. dr. Vacis Tatarūnas** „Farmakogenomika: galimybės ir perspektyvos“.
- Konferencijoje pranešimus pristatė Vilniaus universiteto, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU), Gamtos tyrimų centro, Nacionalinio vėžio instituto, Kauno technologijos universiteto, Lietuvos energetikos instituto jaunieji mokslininkai.
- Konferencijos darbas vyko trijose sekcijose: Bendrosios biologijos ir geomokslų, Biotechnologijos ir biochemijos, Medicinos ir sveikatos mokslų.
- Jaunieji mokslininkai buvo apdovanoti diplomais ir vertingais prizais – juos skyrė bendrovė „Thermo Fisher Scientific Baltics“.
- Apdovanojimus ir 1-osios vietos diplomus gavo: Margarita Kazak (Gamtos tyrimų centras), Dalia Smalakytė (Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centras), Dalia Jurkėnaitė (Vilniaus universitetas), Deimantė Tilindė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas). 2-osios vietos – Gintarė Urbonaitė (Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Biomokslų institutas), Eimina Dirvelytė (Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Biomokslų institutas), Kajus Merkevičius (Vilniaus universitetas), Eglė Vasylė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas). 3-iosios vietos – Agnė Bučaitė (Gamtos tyrimų centras), Alėja Marija Daugėlaitė (Nacionalinis vėžio institutas), Karolina Jančiulevičiūtė (Kauno technologijos universiteto Biomedicininės inžinerijos institutas), Darja Nikitina (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas).

Lenkijos lietuvių bendruomenės ir Punsko valsčiaus diena Lietuvos mokslų akademijoje

BMGMS iniciatyva tradiciškai kiekvienais metais organizuojamos **Lenkijos lietuvių bendruomenės ir Punsko valsčiaus dienos**.

Rugsėjo 3 d. renginys vyko **Lietuvos mokslų akademijoje**.

- Punsko valsčiaus viršaičio pavaduotojas Jonas Vaičiulis apžvelgė regiono aktualijas. Jis pabrėžė, kad Punsko savivaldybė veikia tarsi ambasadorius tarp Lietuvos ir Lenkijos. 80 proc. jos gyventojų sudaro lietuviai.
- Prof. akad. Egidijaus Aleksandravičiaus pranešime „Lietuviai abiejuose Lenkijos-Lietuvos pasieniuose: socialinio profilio raida nuo 1922-ųjų iki dabar“ teigė, kad tai svarbi tema, nors dėmesio jai skiriama mažai.
- Prof. dr. Bronius Makauskas skaitė pranešimą apie lietuvių kalbos kelią į viešąjį gyvenimą Seinų diecezijoje XIX–XX a. Jis paaiškino, kad vis dar tyrinėja praeitį, nes yra praėjęs akulturacijos, asimiliacijos ir polonizacijos procesą. Jis pateikė keletą akulturacijos pavyzdžių iš istorijos.
- Naujausių istorijos paveldo metraščio „Terra Jatwezenorum“ vyriausiasis redaktorius Sigitas Birgelis pristatė naujausius šio istorijos paveldo metraščio numerius. Per 15 metų išleistas 24 metraščio knygos.
- Renginį vainikavo svečių iš Punsko folkloro ansamblio „Alna“ koncertas. Ansamblis gyvuoja beveik tris dešimtmečius. Koncertą jo dalyviai pradėjo daina apie tiltą, simbolizuojančia jungtį tarp kraštų. Dalyviai išsiskirstė, tikėdamiesi dar labiau sustiprinti dviejose valstybėse gyvenančių lietuvių ryšius.

Akademiniai skaitymai, diskusijos, knygų sutiktuvės, parodos

- **Sausio 18 d.** Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ organizavo LMA mokslo populiarinimo knygų serijos „Mokslas visiems“ dr. Tauro Meko knygos „**Žmonės ir vaistai. Farmacijos istorijos paveikslėliai**“ sutiktuves.
- **Birželio 4 d.** BMGMS kartu su Lietuvos Ignoto Domeikos draugija ir Lietuvos geologų sąjungos Geologų klubu organizavo renginį „**Popietė su Ignotu Domeika**“, skirtą Ignoto Domeikos paveldo 2002–2023 m. tyrimams apžvelgti.
- **Rugsėjo 9 d.** BMGMS organizavo **akademinius skaitymus „Lietuvos biofarmacinės pramonės ir mokslo 40-metis“**, skirtus akad. Vlado Algirdo Bumelio jubiliejui paminėti.
- **Rugsėjo 10 d.** kartu su LR sveikatos apsaugos ministerija organizuota apskritojo stalo diskusija „**IT ir sveikatos vadyba**“. Renginį inicijavo Biologijos, medicinos ir geomokslų skyrius bei Technikos mokslų skyrius. Dalyvavo didžiausių Lietuvos ligoninių, Sveikatos apsaugos bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijų, Valstybinės ligonių kasos, Registrų centro, Lietuvos universitetų atstovai. Aptarta: sveikatos vadybos problemos universitetinėse ir respublikinėse ligoninėse (dr. Olegas Niakšu); sveikatos informatikos specialistų rengimas Lietuvos universitetuose (prof. Audronė Jakaitienė (VU) ir prof. Egidijus Kazanavičius (KTU)); registrų centro veikla sveikatos vadybai stiprinti (Diana Vilytė); Valstybinės ligonių kasos veikla ir naujos IT galimybės (Aurimas Baliukevičius).
- **Rugsėjo 26 d.** vyko **geologų bendruomenės susitikimas (forumas) „Kokio Lietuvai reikia Nacionalinio geologų komiteto?“**. Renginį inicijavo akad. A. Grigelis.
- **Spalio 1 d.** BMGMS kartu su skyriumi „Mokslininkų rūmai“ organizavo akademiko Limo Kupčinsko paskaitą „**Virškinimo sistemos ligos – nauji pasiekimai ir mitai**“.
- **M. Žalakevičiaus** 75-erių metų jubilėjaus proga gegužę Dotnuvos miestelio bibliotekoje surengta veiklos ir išleistų veikalų paroda.

Akademiniai skaitymai „Lietuvos biofarmacinės pramonės ir mokslo 40-metis“, skirti akad. Vlado Algirdo Bumelio jubiliejui paminėti

Liepos 2 d. akad. Vladui Algirdui Bumeliui sukako 75 metai.

Garbingam jubiliejui paminėti rugsėjo 9 d. buvo surengti **akademiniai skaitymai „Lietuvos biofarmacinės pramonės ir mokslo 40-metis“**.

- Akad. V. A. Bumelis išsamiai ir vaizdingai pristatė savo gyvenimo kelią ir svarbiausias mokslinių tyrimų kryptis.
- Jubiliejiniame renginyje buvo **pristatytas filmas „Vizijos link II“**.
- Vyko **knygos „Vladas Algirdas Bumelis. Mano DNR“** sutiktuvės.
- Renginio dalyviai apsilankė **unikaliame bioinformacijos muziejuje**, pastatytame akademiko valdoje Savaitiškių kaime, Trakų rajone.
- Muziejų iškilmingai atidarė pats V. A. Bumelis, Seimo narė Rimantė Šalaševičiūtė, Izraelio valstybės nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė Lietuvoje Hadasa Vitenberg Silverštain (Hadas Wittenberg Silverstein) ir LMA prezidentas Jūras Banys. Ceremonijoje taip pat dalyvavo švietimo, mokslo ir sporto viceministras Justas Nugaras.
- Muziejuje sukaupta biotechnologijų srities įranga, kuria kadaise naudojosi pats jubiliasas bei kiti biofarmacijos pradininkai Lietuvoje. Nebenaudojamus, nebeveikiančius bioreaktorius, analizatorius, kompiuterizuotas darbo vietas akademikas pasirūpino išsaugoti, sutvarkyti ir paleisti, kad vėl veiktų kaip kadaise!
- Visiems buvo įdomu prisiminti ir palyginti, kokia pažanga per 40 metų įvyko biofarmacijos moksle ir pramonėje.

Akademiniai skaitymai akad. V. Basio 80-mečiui paminėti: „Tarp neonatologijos, genetikos ir farmacijos“

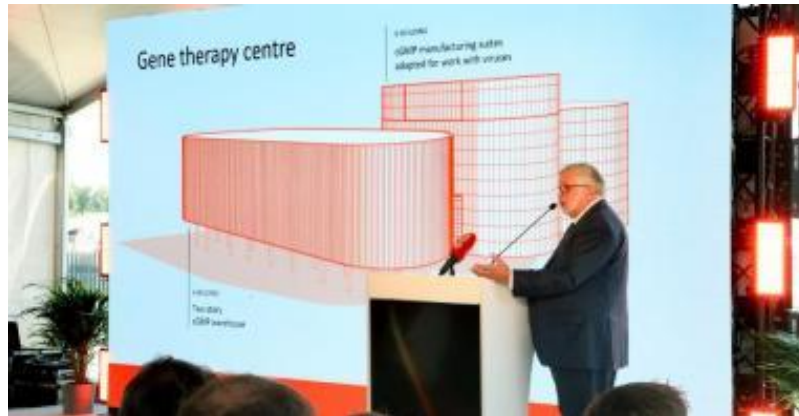

Akademikų paskaitos Trečiojo amžiaus universiteto lankytojams

Didžiausio Europoje biotechnologijų miesto „Bio City“ atidarymas

Rugsėjo 26 d. šalia Molėtų plento esančiame biotechnologijų mieste „Bio City“ atidarytas **Genų terapijos centras**. Miestelio šeimininkas, akademikas, įmonių grupės „Northway“ įkūrėjas, profesorius **Algirdas Vladas Bumelis**. Bus pastatyti šeši fabrikai, kurių teritorija lygi 15-kai futbolo aikščių, sukurta 2 400 naujų darbo vietų. Čia veiks 6 skirtingi kompleksai: Genų terapijos, Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei virusologijos centrai, Kamieninių ląstelių tyrimų ir 3D biospausdinimo laboratorijos. Anot projekto autorių, biotechnologijų miestas kurs didžiulę ekonominę, intelektinę bei visuomeninę naudą ir garsins Lietuvos vardą pasaulyje. Investicijoms prireiks 7 mlrd. eurų.

Mokslo darbų vertinimo veikla

- **Biomedicinos mokslų srities paraiškų LMA Jaunųjų mokslininkų stipendijoms gauti vertinimas ir stipendijų skyrimas 2024 m.**, ekspertų komisija: L. KUPČINSKAS (pirmininkas), nariai: V. BASYS, R. DUBAKIENĖ, K. SASNAUSKAS, V. TATARŪNAS. Įvertintos 9 paraiškos; paskirtos 3 stipendijos.
- **2024 m. LMA konkursui pateiktų Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų ir Aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų vertinimo ekspertų komisija:** R. ŽALIŪNAS (pirmininkas), nariai: Z. A. KUČINSKIENĖ, J. R. NAUJALIS, K. SASNAUSKAS, S. PODĖNAS, T. LAPINSKAS, V. TATARŪNAS. Įvertinta 12 paraiškų; paskirtos 5 premijos: 2 – Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų ir 3 – Aukštųjų mokyklų studentų.
- **2024 m. paraiškų Lietuvos Respublikos Prezidento Kazio Griniaus stipendijoms gauti vertinimo ir atrankos ekspertų komisija:** S. JARMALAITĖ (pirmininkė), nariai: V. TATARŪNAS, T. LAPINSKAS, P. PRAKAS, N. RASIUKEVIČIŪTĖ, V. TATARŪNAS. Įvertinta 16 paraiškų; paskirtos 5 stipendijos.
- **2024 m. LMA Jaunosios akademijos nariams rinkti LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriuje ekspertų komisija:** J. KUPČINSKAS (pirmininkas), nariai: V. BASYS, V. BORUTAITĖ, R. MOKRIK, K. SASNAUSKAS, P. PRAKAS, V. TATARŪNAS. Įvertintos 5 kandidatų paraiškos; išrinkti 2 LMA jaunieji mokslininkai.
- **LMA Vlado Lašo (medicina) premijos ekspertų komisija:** A. ŽVIRBLIENĖ (pirmininkas), V. BASYS, R. DUBAKIENĖ, S. JARMALAITĖ, Č. VENCLOVAS. Premija skirta akad. Vilmantei Borutaitei už mokslo darbų ciklą „Mitochondrijų funkcijos ir jų sąsajos su sveikata ir širdies bei smegenų patologijomis“.
- **LMA Juozo Dalinkevičiaus (geomokslai) premijos ekspertų komisija:** J. KRIAUCIŪNIENĖ (pirmininkė), G. MOTUZA MATUZEVIČIUS, A. JURGAITIS, A. BITINAS, K. KILKUS, A. BUKANTIS. Premija skirta akad. Robert Mokrik už mokslo darbų ciklą „Baltijos sedimentacijos baseino požeminės hidrosferos paleohidrogeologinių rekonstrukcijų modeliai (1997–2023)“.

Komisijos, komitetai

- **2020 m. įkurtos COVID-19 komisijos pirmininkė A. ŽVIRBLIENĖ**, koordinatoriai: R. DUBAKIENĖ ir K. SASNAUSKAS.
- **Lietuvos mokslo premijų komisijos Gamtos, medicinos ir sveikatos bei žemės ūkio ir technologijos mokslų sekcijos** nariai: V. BORUTAITĖ, V. BŪDA, S. JARMALAITĖ, A. ŽVIRBLIENĖ, sekcijos sekretorė dr. J. OLECHNOVIČIENĖ.
- **Kauno miesto mokslo premijų konkurso komisijos** narys V. BASYS.
- **Baltijos šalių stipendijų konkurso „Moterims moksle“ žiuri komisijos narės:** V. BORUTAITĖ, R. DUBAKIENĖ, A. ŽVIRBLIENĖ, LMAJA alumnė J. SKIECEVIČIENĖ.
- **17-osios Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencijos „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ organizacinis komitetas:** pirmininkas L. KUPČINSKAS, pavaduotojas V. KUČINSKAS, nariai: R. DUBAKIENĖ, J. KRIAUCIŪNIENĖ, K. SASNAUSKAS, S. PODĖNAS, vyriausioji koordinatorė J. OLECHNOVIČIENĖ.
- Gruodžio 17 d. LMA prezidiumo posėdyje patvirtinta **Lietuvos mokslų akademijos Klimato komisija**. Šiuo metu Klimato komisiją sudaro 21 narys: 15 akademikų, 1 jaunas akademikas ir 5 kitų institucijų (Vilniaus universiteto, Klaipėdos universiteto, Lietuvos energetikos instituto) atstovai. **Komisijos pirmininkas – akad. Arūnas Bukantis.**

Paskelbta leidinių

- **Bumelis, V. A.** Mano DNR. Vilnius. 2024. Knygą sudarė ir tekstus (p. 9–72) parengė Inga Liutkevičienė. „Mažoji leidykla“, 464 p. ISBN 978-609-8218-22-0
- **Žalakevičius M.** (sudarytojas, bendraautoris ir redaktorius). 2024. Vilniaus universiteto XXVI biologų laida. Vilnius, 623 p. ISBN 978-609-417-269-4
- **Žalakevičius M.** (sudarytojas, bendraautoris ir redaktorius). 2024. Akademikas Tadas Ivanauskas – modernios Lietuvos valstybės pamatų kūrėjas. Kaunas, Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus, Lietuvos mokslų akademija; 100 p. ISBN 978-9955-37-245-5
- **Žaliūnas R.** (sudarytojas) ir kiti. Vadovėlis „Kardiologijos pagrindai“. 2024, 627 p. ISBN 9789955158578
- **COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai.** Lietuvos mokslo tarybos finansuotų projektų, skirtų COVID-19 tyrimams, apžvalga. Leidinį sudarė: **akad. Aurelija Žvirblienė, akad. Limas Kupčinskas, akad. Vilmantė Borutaitė, dr. Jadvyga Olechnovičienė.** Vilnius, 2024, **I tomas**, 53 p. ISBN 978-9986-08-099-2 (PDF)
- **COVID-19 pandemijos pamokos: moksliniai ir praktiniai aspektai.** Lietuvos mokslo tarybos finansuotų projektų, skirtų COVID-19 tyrimams, apžvalga. Leidinį sudarė: **akad. Aurelija Žvirblienė, akad. Limas Kupčinskas, akad. Vilmantė Borutaitė, dr. Jadvyga Olechnovičienė.** Vilnius, 2024, **II tomas**, 33 p. ISBN 978-9986-08-102-9 (PDF)
- 17-osios jaunųjų mokslininkų konferencijos „**Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos**“ pranešimų **tezės.** 2024-11-21. PDF versija, (sudarytoja J. Olechnovičienė), Vilnius, LMA, 45 p., ISSN 2783-8269

Menu

Paieška

Prenumera

Hepatitis C: Lietuvos sėkmės receptai kovojant su klasingu virusu

Limas Kupčinskas

Dalintis [in](#) [f](#) [v](#) [t](#)

AKTUALIJOS | APLINKOSAUGA | 7 MIN.

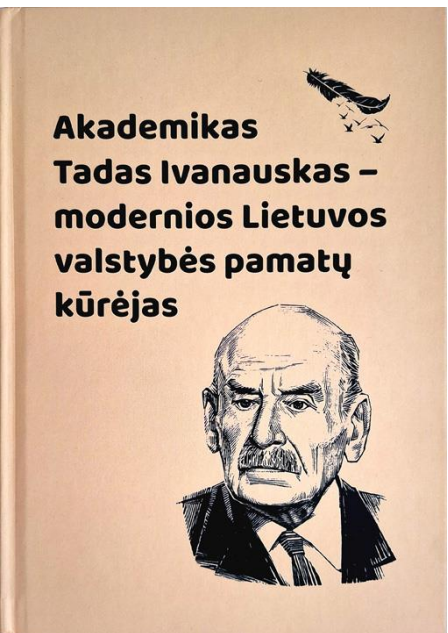
El Niño ir La Niña kelia sumaištį klimato sistemoje: kodėl ir kaip vyksta šie procesai?

Arūnas Bukantis 2024 m. kovo 3 d. 18:25

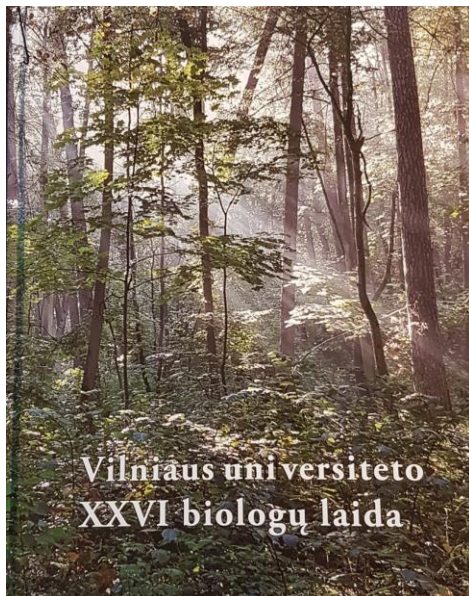

Prognozuojama, kad El Niño šiemet sukels sausrą Australijoje. | Shutterstock

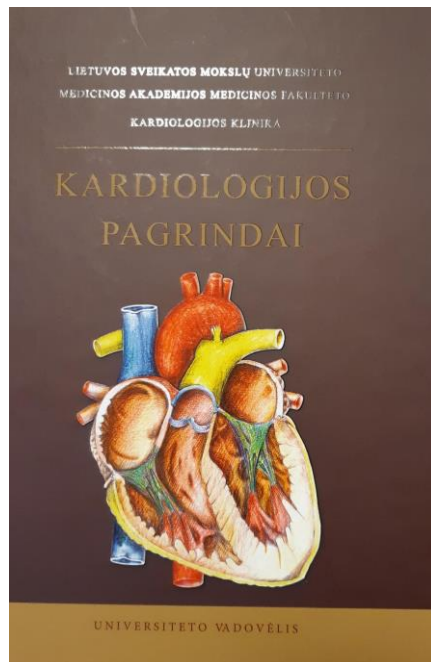
Konferencijos „Akademiko Tado Ivanausko 140-osioms gimimo metinėms skirtos konferencijos, vykusios 2023 m. birželio 2 d. pranešimų medžiaga“ (akad. M. Žalakevičius)

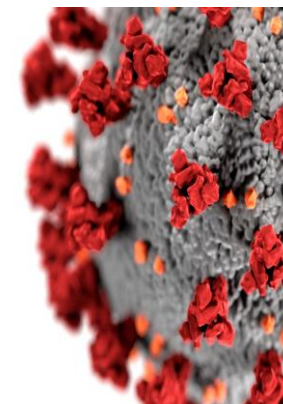
„Vilniaus universiteto XXVI biologų laida“ [sudarytojas, bendraautoris, redaktorius akad. Mečislovas Žalakevičius]

Knygos „Kardiologijos pagrindai“ sudarytojas R. Žaliūnas

Lessons from the COVID-19 Pandemic: Scientific and Practical Aspects

Leidinį sudarė: akad. Aurelija Žvirblienė, akad. Limas Kupčinskas, akad. Vilmantė Borutaitė, dr. Jadvyga Olechnovičienė

2024 m. BMGMS paskelbti straipsniai LMA naujienose

Eil Nr	Data	Straipsnio pavadinimas	Autorius	Peržiūros
		Lietuvių kalba		
1.	2024-12-31	Skelbiamas straipsnių rinkinys „Lietuvos žemės gelmių turtai visuomenės gerovei“	A. Grigelis	103
2.	2024-12-23	Lietuvos mokslų akademijos nariui, habilituotam daktarui profesorui Juozui Kului – 80	L. Kupčinskas, J. Olechnovičienė	206
3.	2024-12-02	Tarp neonatologijos, genetikos ir farmacijos	L. Kupčinskas, J. Olechnovičienė	231
4.	2024-11-23	17-oji Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencija „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“	L. Kupčinskas, J. Olechnovičienė	290
5.	2024-11-18	Biologijos mokytojams skirta konferencija „Sveikatos ir gyvybės mokslų perspektyvos“	L. Kupčinskas, J. Olechnovičienė	346
6.	2024-11-04	Tarpdalykinė konferencija „Galva ir pilvas – draugai ar priešai?“	L. Kupčinskas	326
7.	2024-10-31	Lietuvos mokslų akademijos nariui, habilituotam biomedicinos mokslų daktarui profesorui Vytautui Basui – 80	L. Kupčinskas, J. Olechnovičienė	373
8.	2024-10-11	Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus akademikų išvyka į Kruonio hidroakumulacinę elektrinę	J. Kriaučiūnienė	317
9.	2024-09-30	Europos hepatito C viruso eliminacijos lyderių susitikimas Lietuvos mokslų akademijoje	J. Kondrackienė	338
10.	2024-09-17	Akademiniai skaitymai „Lietuvos biofarmacinės pramonės ir mokslo 40-metis“ ir Lietuvos biotechnologijų muziejaus atidarymas	A. Bernotas, L. Kupčinskas	474
11.	2024-09-13	Lietuvos mokslų akademijoje aptartas informacinių technologijų tolesnis vystymas sveikatos apsaugos sistemoje	L. Kupčinskas, G. Dzemyda	360
12.	2024-07-02	Lietuvos mokslų akademijos tikrajam nariui Vladimirui Bumeliui – 75	L. Kupčinskas	658
13.	2024-06-25	Skirtos Lietuvos mokslų akademijos stipendijos geriausiems jauniems mokslininkams	J. Olechnovičienė	2113
14.	2024-05-22	Simpoziumas „EFIS on Tour“	A. Žvirblienė	594
15.	2024-05-21	Akademikai svečiavosi Lietuvos zoologijos sode Kaune	L. Kupčinskas, J. Olechnovičienė	651
16.	2024-05-20	Lietuvos mokslų akademijos tikrajam nariui habilituotam daktarui Mečislavui Žalakevičiui – 75	J. Olechnovičienė	605
17.	2024-05-17	Lietuvos mokslų akademijos tikrajam nariui profesorui Česlovui Venclovui – 60	J. Olechnovičienė	602
18.	2024-05-02	Tarptautinei imunologijos dienai skirta konferencija	A. Žvirblienė	609
19.	2024-04-29	Išleista knyga „Vilniaus universiteto XXVI biologų laida“	M. Žalakevičius	666
20.	2024-04-26	Kaip dirbtinio intelekto algoritmai padeda medikams	R. Maskoliūnas, L. Kupčinskas	851
21.	2024-04-16	Parengta COVID-19 tematikai skirtų mokslinių projektų apžvalga	A. Žvirblienė	723
22.	2024-03-22	Tarptautinė kepenų vėžio konferencija Kaune	Edita Kreivėnaitė, J. Olechnovičienė	631
23.	2024-04-12	Mokslininkai aptarė COVID-19 pandemijos pamokas	A. Žvirblienė	696
24.	2024-04-06	Mokslininkai aptarė COVID-19 pandemijos pamokas	A. Žvirblienė	520
			Iš viso peržiūrų	23 290

Lietuvių kalba 24 „Naujienų“ skilties straipsniai, peržiūrėti daugiau kaip 23 000 kartų

		Anglų kalba		
1.	2024-11-05	Interdisciplinary Conference 'Brain and Gut: Friends or Foes?'	L. Kupčinskas	155
2.	2024-11-04	European Hepatitis C Elimination Summit	Jūratė Kondrackienė	172
3.	2024-05-27	How AI Algorithms Help Transplantologists	R. Maskoliūnas, L. Kupčinskas	594
4.	2024-05-22	The EFIS on Tour Symposium	A. Žvirblienė	430
5.	2024-05-08	"EFIS on Tour" Symposium on May 17th, 2024	Skyriaus informacija	433
6.	2024-05-02	Conference for the International Day of Immunology	A. Žvirblienė	458
7.	2024-03-14	International Conference LIVER CANCER SUMMIT 2024	Skyriaus informacija	
8.	2024-02-23	SCIENTISTS DISCUSSED THE LESSONS LEARNED from the COVID-19 PANDEMIC	A. Žvirblienė	492
9.	2024-02-14	Scientists discussed the lessons learned from COVID-19 pandemic	A. Žvirblienė	494
			Iš viso peržiūrų	3 228

Anglų kalba 9 „Naujienų“ skilties straipsniai, peržiūrėti daugiau kaip 3 200 kartų

Ekspertizės

BMGMS nariai dalyvavo ekspertinėje veikloje ir atliko per 150 ekspertizių, vertindami LMA Vlado Lašo (medicina) premijai pateiktas paraiškas, LMA Jaunųjų mokslininkų stipendijų konkurso biomedicinos mokslų srities paraiškas, LMA Jaunųjų mokslininkų ir doktorantų bei Aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursams pateiktus darbus, Baltijos šalių stipendijų konkurso „Moterims mokslė“ pateiktas paraiškas, LR Prezidento K. Griniaus stipendijai gautas paraiškas, Kauno miesto mokslo premijai pateiktas paraiškas, atliko kandidatų į LMA Jaunosios akademijos narius mokslinės veiklos ekspertinį vertinimą.

A. Žvirblienė. LR sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) Darbo grupė COVID-19 vakcinų klausimais; LR SAM Nepriklausomų ekspertų grupė vakcinacijos strategijos klausimais.

V. Borutaitė. LMT Gamtos, medicinos ir technikos mokslų ekspertų komiteto pirmininkė.

L. Kupčinskas. LMA prezidiumo pavedimu teiktos redakcinės pastabos LR Seimo ir Vyriausybės bei LMT dokumentams; LMT Mokslo ir studijų politikos ekspertų komiteto narys; LMT ekspertas; 2023 m. LMT mokslo produkcijos vertinimo komisijos pirmininkas; LMT užsienyje įgytų mokslo laipsnių pripažinimo komisijos pirmininkas; atstovauja LMA Europos medicinos akademijų federacijoje; Lietuvos atstovas Europos gastroenterologų taryboje; Lietuvos atstovas Europos Krono ligos ir opinio kolito organizacijoje.

V. Šikšnys. LMT Mokslo ir studijų politikos ekspertų komisijos narys; Mokslinių tyrimų infrastruktūrų komisijos narys; Lietuvos atstovas Europos molekulinės biologijos konferencijos (EMBC) ir Europos molekulinės biologijos tarybų veikloje; EMBC Tarybos vicepirmininkas.

A. Bukantis. LMA deleguotas dalyvauti LR Seimo Ateities komiteto veikloje; Nacionalinio klimato kaitos komiteto pirmininkas (prie Aplinkos ministerijos); LMT projektų ir ataskaitų ekspertas; Lietuvos švietimo agentūros ekspertas.

J. Kriaučūnienė. Naujų COST veiklų paraiškų vertinimo ekspertė; teiktos ekspertinės paslaugos Aplinkos ministerijos specialistams dėl hidroelektrinių tipinių taisyklių rengimo bei Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos specialistams dėl gamtosauginio debito skaičiavimo klimato kaitos sąlygomis; įsteigta LMA Klimato komisija; LMA Darna vystymosi tarpsritinės grupės narė.

Ekspertizės

R. Jankauskas. Latvijos mokslo taryba – ekspertas; Lenkijos mokslo taryba – ekspertas.

S. Klimašauskas. Europos mokslo tarybos dotacijų (ERC SyG) paraiškų vertinimo grupės narys (*Panel member*); biotechnologijų įmonės „Tagomics Ltd“ (Kembridžas, JK) patariamasis tarybos narys; LRV Retų ligų sveikatos politikos ekspertų grupės narys (ŠMSM deleguotas atstovas); FTMC atestacinės komisijos narys.

K. Strupas. LMT 2024 m. mokslo projektų paraiškų vertinimas.

S. Olenin. Invazinių rūšių kontrolės tarybos prie LR aplinkos ministerijos narys; LMT komisijos dėl prašymo siekiant įgyti mokslo doktorantūros teisę narys; OSPAR / HELCOM bendros ekspertų grupės dėl nevietinių rūšių koordinatorius; Tarptautinės jūrų tyrimų tarybos (ICES), ICES Tarptautinės okeanografijos komisijos ir Tarptautinės jūrų organizacijos darbo grupės dėl Balastinių vandenių ir kitų laivybos vektorių (ICES/IOC/IMO WG *Ballast and Other Ship Vectors*) narys; Bendros Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisijos – Helsinkio komisijos (HELCOM) ir Oslo – Paryžiaus Šiaurės rytų Atlanto jūrų aplinkos apsaugos konvencijos (OSPAR) ekspertų grupės dėl balastinių vandenių ir biologinio apaugimo (*Joint Task Group on Ballast Water and Biofouling* (TG BALLAST & BIOFOULING) narys.

S. Jarmalaitė. Nacionalinės sveikatos tarybos prie LR Seimo narė; Ateities biomedicinos fondo tarybos narė; ŠMSM deleguota Lietuvos atstovė „Europos horizonto“ Vėžio misijos darbo grupėje; Inovacijų agentūros Sumanios specializacijos prioriteto „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ darbo grupės narė; Lietuvos mokslo premijų komiteto narė; LMT ekspertė.

R. Žaliūnas. LR sveikatos apsaugos ministro paskirtas Kardiologijos integruotos sveikatos priežiūros komiteto pirmininku.

G. Valkiūnas. Mokslinių straipsnių recenzentas. Parengė 12 recenzijų žurnaluose „Parasites and Vectors“, „Parasitology Research“, „Malaria Journal“, „PlosOne“, „Parasitology“, „Journal of Animal Ecology“, „Parasitology International“, „Wildlife Diseases“ ir kt.

V. Kučinskas. Dalyvavo Europos mokslo fondo nepriklausomų mokslo vertintojų kolegijos veikloje.

J. Mažeika. Radiacinės saugos centro Radiacinės saugos patarimojo komiteto narys ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narys (dalyvauta pasirengimo radiacinėms avarijoms pratybose); teiktos konsultacijos Visagino savivaldybei radioekologijos klausimais.

R. Dubakienė. LMT ekspertė.

A. Grigelis. Lietuvos Ignoto Domeikos draugijos steigėjas, prezidentas ir valdybos pirmininkas; Antano Giedraičio geologijos fondo steigėjas ir narys; akademiko Vytauto Gudelio fondo steigėjas ir narys.

R. Mokrik. Visagino savivaldybei teiktos konsultacijos radioekologijos klausimais.

Skyriaus narių mokslinės veiklos rezultatai

1.3.	Paskelbta mokslinių straipsnių	188
	iš jų „Clarivate Web of Science“ ir „Scopus“ indeksuojamuose tarptautiniuose leidiniuose	127
	kituose recenzuojamuose leidiniuose	32
1.4.	Pateikta patentų paraiškų: PTC, Euro ir Euro-PCT, USPTO, JPO	6
1.5.	Pateikta patentų paraiškų Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui	
1.6.	Gauta patentų: PTC, Euro ir Euro-PCT, USPTO, JPO	3
1.7.	Gauta Lietuvos Respublikos patentų	1
1.8.	Sukurta augalų, gyvūnų veislių ir mikroorganizmų kamienų	1 nauja mokslui rūšis
1.9.	Vadovauta moksliniams projektams	24
	iš jų tarptautiniams	14
1.10.	Dalyvauta moksliniuose projektuose (neįskaitant 1.9.)	25
	iš jų tarptautiniuose	16
1.11.	Vadovauta mokslininkų grupėms	26
1.12.	Vadovauta podoktorantūros stažuotojams	29
1.13.	Vadovauta doktorantams	41
1.14.	Mokslinėse konferencijose pristatyta pranešimų	79
	iš jų tarptautinėse	44
1.15.	Bendra autoriai mokslinėse konferencijose pristatė pranešimų (neįskaitant 1.14.)	48
	iš jų tarptautinėse	41

Skiriamieji kuriamieji žurnalai

ACTA MEDICA LITUANICA	Medicinos ir sveikatos mokslų sekcija Rimantas JANKAUSKAS
BIOLOGIJA	Bendrosios biologijos sekcija Algimantas PAULAUSKAS (VDU), Vincas BŪDA

Apdovanojimai, premijos

R. Dubakienei (su L. Malinauskiene) skirta Lietuvos mokslo premija už darbų ciklą „**Alergija maistui ir cheminėms medžiagoms: nuo naujagimių kohortų iki epidemiologinių, eksperimentinių ir molekulinų tyrimų (2008–2022)**“.

L. Kupčinskas apdovanotas 2024 m. Baltijos Asamblėjos mokslo premija.

R. Dubakienei skirta VU leidyklos padėka už labiausiai skaitomą vadovėlį 2024 metais – „**Alergologija ir klinikinė imunologija**“.

V. Borutaitei skirta LMA vardinė Vlado Lašo (medicina) premija.

R. Mokrik skirta LMA vardinė Juozo Dalinkevičiaus (geomokslai) premija.

E. A. Janulaičiui skirtas Nacionalinis apdovanojimas „**Lietuvos garbė 2024**“ už gyvenimo nuopelnus.

S. Jarmalaitei skirtas LRT metų apdovanojimas „**Metų atradimas**“ už inkstų vėžio tyrimus, padėsiančius mažinti sergamumą.

V. A. Bumeliui pelnė **globalios Lietuvos apdovanojimą** „Už Lietuvos eksporto ir inovacijų proveržį pasaulyje“;

- LRT metų apdovanojimą „**Metų verslo lyderystė**“ už indėlį į Lietuvos biotechnologijų pramonę ir pirmąjį Baltijos šalyse genų terapijos centrą.

Č. Venclovas apdovanotas **Vilniaus miesto šv. Kristoforo statulėle** už akademinį išskirtinumą, aukščiausio lygio mokslo ir studijų pasiekimus baltymų struktūrinės bioinformatikos srityje (Vilniaus miesto savivaldybė);

- **Vilniaus miesto mokslininko premija** už nuopelnus mokslui ir mokslo sklaidai gamtos, technologijos, medicinos ir sveikatos mokslų srityse (Vilniaus miesto savivaldybė).

A. Žvirblienė apdovanota **Ignoto Domeikos atminimo medaliu** už mokslinę ir mokslo populiarinimo veiklą.

J. Kriaučiūnienė, V. Šikšnys apdovanoti LMA atminimo medaliais.

S. Klimašauskui skirta 2024 m. VU Rektoriaus premija.

Akad. E. A. Janulaitis ir BMGMS organizavo Lietuvos mokslų akademijos ir Ateities biomedicinos fondo (ABF) premijų jaunesiems medicinos, sveikatos ir gyvybės mokslų kryptių mokslininkams įsteigimą. Gruodžio 17 d. buvo pasirašyta sutartis tarp LMA ir ABF.

Jubiliejai

- 2024 m. vasario 14 d. akad. **Algirdui Skirkevičiui** sukako 85 metai
- 2043 m. gegužės 17 d. akad. **Česlovui Venclovui** sukako 60 metų
- Gegužės 19 d. akad. **Mečislovui Žalakevičiui** sukako 75 metai
- Liepos 1 d. akad. **Vladui Algirdui Bumeliui** sukako 75 metai
- Lapkričio 2 d. akad. **Vytautui Basiui** sukako 80 metų
- Gruodžio 23 d. akad. **Juozui Kuliui** sukako 80 metų

Akademikui Vytautui Kontrimavičiui – 95

1930 01 22–2016 09 20

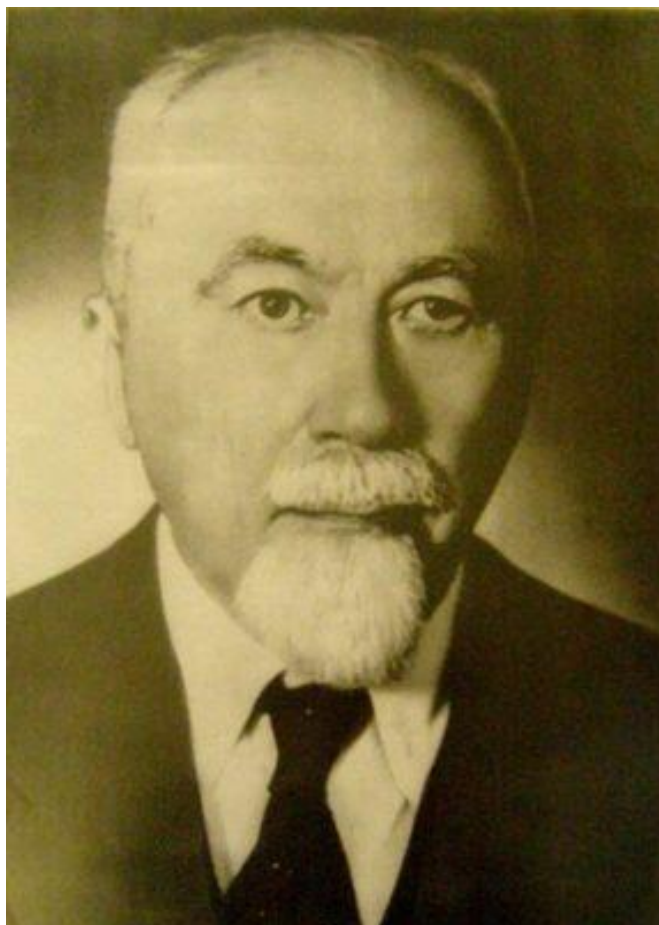

2025 m. sausio 22 d. žymus Lietuvos zoologas, parazitologas, helmintologas, ekologas, ilgametis (1989–2005) Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas **akademikas Vytautas Kontrimavičius** būtų minėjęs 95-erių metų sukaktį.

- 1947 m. baigęs Ukmergės 1-ąją gimnaziją įstojo į Lietuvos veterinarijos akademiją. 1948–1952 m. tęsė studijas Leningrado (Sankt Peterburgo) Veterinarijos institute, kurią baigė su pagyrimu ir įgijo veterinarijos gydytojo specialybę. 1955 m. apgynė biologijos mokslų kandidato (dabar dr.) disertaciją „TSRS kiškiniai helmintai ir jų ekologinė-geografinė analizė“. 1956–1967 m. dirbo Maskvoje, TSRS Mokslų akademijos Helmintologijos laboratorijoje. 1968 m. apgynė biologijos mokslų daktaro (dabar habil. dr.) disertaciją „Kiauniniai helmintai ir jų formavimosi ypatumai“. V. Kontrimavičiaus disertacijos buvo svarus indėlis į kiškinų ir kiauninių helmintų sistematiką ir ekologiją. Didelę išliekamąją vertę turi tai, kad jis aprašė 10 naujų mokslui helmintų rūšių.
- 1968–1982 m. dirbo Tolimųjų Rytų mokslinio centro Šiaurės biologinių problemų institute (Magadanas).
- Nuo 1980 m. – Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys (akademikas).
- 1982 m. V. Kontrimavičius grįžo į Lietuvą. 1982–1984 m. buvo LMA Zoologijos ir parazitologijos instituto Parazitologijos skyriaus ir P. Šivickio helmintologijos laboratorijos vadovas, 1984–1989 m. – instituto direktorius, 1984–2003 m. – P. Šivickio helmintologijos laboratorijos vadovas, 1984–2003 m. – instituto tarybos pirmininkas. 1989–2005 m. LMA Biologijos, medicinos ir geomokslų skyriaus pirmininkas.

Akademikui Pranui Mažyliui – 140

1885 01 24–1966 02 28

2025 m. sausio 24 d. buvo paminėtos akademiko **Prano Mažylio** 140-osios gimimo metinės.

Žymus Lietuvos gydytojas akušeris ginekologas, profesorius.

Gimė Kupiškio apskrityje, Šilaikiškio kaime, raštingų ir pasiturinčių ūkininkų šeimoje.

Pradžioje mokėsi rašto pas kaimo daraktorių, vėliau Šiauliuose, o 1896–1904 m.

Liepojos gimnazijoje. 1904 m. įstojo į Maskvos universiteto Istorijos-filologijos fakultetą.

1905 m. gruodžio 15 d. P. Mažylis buvo suimtas ir apkaltintas siekimu nuversti caro valdžią.

Dėl nuolatinio persekiojimo 1908 m. emigravo į Lenkiją. 1908–1913 m. studijavo Krokuvos Jogailos universiteto Medicinos fakultete, 1914 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. iki 1918 m. dirbo Krokuvos ligoninėje.

1918 m. sugrįžęs į Lietuvą vertėsi privačia praktika.

Panevėžyje įsteigė Raudonojo kryžiaus ligoninę. 1920–1921 m. buvo aukštųjų kursų lektorius. 1920 m., kai prie Kauno miesto ligoninės buvo organizuoti medicinos seserų ir akušerių kursai, P. Mažylis tapo Akušerių kursų vadovu.

Vėliau buvo paskirtas vadovauti Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninei, pakviestas dėstyti akušeriją ir ginekologiją Aukštuosiuose kursuose. Nuo 1933 m. – profesorius.

1933 m. Akušerių kursai buvo pertvarkyti į Akušerių mokyklą. P. Mažylis jai vadovavo iki 1941 metų.

Plačiau su akademiko P. Mažylio moksline ir klinicine veikla galima susipažinti LSMU parengtoje virtualioje parodoje [Akademikas prof. Pranas Mažylis – Lietuvos akušerijos ir ginekologijos mokyklos įkūrėjas, gimdymo pagalbos organizatorius, klinicistas, pedagogas – LSMU](#)

Dėkojame Virginijai Valuckienei už nuotraukas,
Miglei Datkūnaitei už renginių kvietimų apipavidalinimą